

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

1. ให้นายจ้างดูแลสถานประกอบกิจการและลูกจ้างให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ไม่เป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัย และให้ลูกจ้างร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัย
2. ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือรายงานที่มีการตรวจสอบและรับรองโดยบุคคลหรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
3. บุคคลหรือนิติบุคคลใดประสงค์จะให้บริการในการตรวจวัด ตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง ประเมินความเสี่ยง รวมทั้งจัดฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษานายจ้างในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ตามข้อ 2.) จะต้องขึ้นทะเบียน (สำหรับบุคคล) และต้องได้รับใบการอนุญาตจากอธิบดี (สำหรับนิติบุคคล) ถ้าสำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานไม่รับขึ้นทะเบียน เพิกถอนการขึ้นทะเบียน ไม่ออกใบอนุญาต ไม่ต่อใบอนุญาต หรือพักใช้ใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิบดีภายใน 30 วัน
4. ให้นายจ้างจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน บุคลากร หน่วยงานหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการ โดยต้องขึ้นทะเบียนต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
5. ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมที่อาจมีอันตราย ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายและแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างก่อนที่จะเริ่มทำงาน
6. ในกรณีที่นายจ้างได้รับคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แจ้งหรือปิดประกาศ คำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยนั้นในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการไม่น้อยกว่า 15 วัน
7. ให้นายจ้างจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
8. ในกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน เปลี่ยนงานหรือสถานที่ทำงาน เปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมลูกจ้างก่อนเริ่มทำงาน
9. ให้นายจ้างติดประกาศสัญลักษณ์เตือนอันตรายและเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย รวมทั้งข้อความ แสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ
10. ในกรณีที่มีหลายสถานประกอบกิจการอยู่รวมกัน ให้นายจ้างทุกรายมีหน้าที่ร่วมกันดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

11. ในกรณีที่นายจ้างเข้าอาคาร สถานที่ เครื่องมือ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ ให้มีอำนาจดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ เครื่องมือ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ให้นั้นโดยไม่ว่าก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้มีกรรมสิทธิ์ในอาคาร สถานที่ เครื่องมือ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ซึ่งให้เช่าในการเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าทดแทนใดๆ
12. ลูกจ้างมีหน้าที่ดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยโดยคำนึงถึงสภาพของงานและพื้นที่ที่รับผิดชอบ หากพบข้อบกพร่องหรือการชำรุดเสียหายและไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเองได้ให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หัวหน้างาน หรือผู้บริหาร และให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หัวหน้างาน หรือผู้บริหารแจ้งเป็นหนังสือต่อนายจ้างโดยไม่ชักช้า
13. ให้นายจ้างจัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ถ้าลูกจ้างไม่สวมใส่ให้สั่งหยุดการทำงานจนกว่าลูกจ้างจะสวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว
14. ลูกจ้างมีหน้าที่สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลและดูแลรักษาให้สามารถใช้งานได้ตลอดระยะเวลาทำงาน
15. ให้ผู้รับเหมาขั้นต้นและผู้รับเหมาช่วงตลอดสายมีหน้าที่ร่วมกันในการจัดสถานที่ทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย
16. ให้นายจ้างจัดให้มีการประเมินอันตราย ศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน จัดทำแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และจัดทำแผนการควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบการ โดยมีการรับรองผลจากผู้ชำนาญการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี พร้อมทั้งส่งผลการดำเนินการดังกล่าวให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย
17. หากลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงานจนถึงขั้นเสียชีวิต ให้นายจ้างแจ้งต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยทันที และแจ้งรายละเอียดและสาเหตุเป็นหนังสือภายใน 7 วัน นับแต่ลูกจ้างเสียชีวิต
18. หากสถานประกอบการเกิดเหตุเพลิงไหม้ ให้นายจ้างแจ้งต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยในทันที และแจ้งรายละเอียด สาเหตุ การแก้ไข และวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำภายใน 7 วัน นับแต่เกิดเหตุ
19. กรณีที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน เมื่อนายจ้างแจ้งต่อสำนักงานประกันสังคมแล้วให้ส่งสำเนาต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยภายใน 7 วันด้วย
20. ในกรณีที่พนักงานตรวจความปลอดภัยพบว่านายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพบว่าสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานอาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยสามารถสั่งหยุดและแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องได้ ถ้านายจ้างไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัยให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้พนักงานตรวจความปลอดภัยเข้าไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโดยค่าใช้จ่ายที่

เกิดขึ้นให้นายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบ หากนายจ้างไม่จ่ายภายในที่เวลากำหนด (ไม่น้อยกว่า 30 วัน) ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าว ถ้ามีเงินเหลือให้พนักงานตรวจความปลอดภัยมีหนังสือให้นายจ้างมาขอรับเงินคืนทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ถ้านายจ้างไม่มาขอรับคืนภายใน 5 ปี ให้เงินจำนวนนั้นตกเป็นของกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (หากนายจ้างลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวมีสิทธิอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง)

21. ระหว่างที่มีการหยุดการทำงานอันเนื่องมาจากการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่ลูกจ้างรายนั้นตั้งใจกระทำอันเป็นเหตุให้ต้องหยุดการทำงาน

22. ห้ามนายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างหรือโยกย้ายหน้าที่การทำงานของลูกจ้างด้วยเหตุที่ลูกจ้างฟ้องร้องหรือเป็นพยานหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานต่อพนักงานตรวจความปลอดภัย

ผู้สรุป

นายธนวัฒน์ แยมดี
นักวิชาการความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม
ศูนย์เทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ
สิ่งแวดล้อม